

QUICK SCAN BESCHERMDE NATUUR

SLOOP VAN ACHT SCHUREN IN OVERASSELT

Toetsing Wet natuurbescherming, onderdeel
soortenbescherming

In opdracht van: Gemeente Heumen

Opgesteld door: xxx
Projectnummer: 18-209

Datum: 20-11-2018

Rapporttitel	
Quick scan beschermde natuur sloop van acht schuren in Overasselt	
Toetsing Wet natuurbescherming, onderdeel soortenbescherming	
Getekend voor akkoord	
Naam en functie van vertegenwoordigingsbevoegde	Drs. xxx directeur-grootaandeelhouder
Handtekening	
Datum	20-11-2018

Colofon

© 2018 Natuurbalans - Limes Divergens BV / Gemeente Heumen

Tekst en samenstelling: drs. xxx

Projectleiding: drs. xxx

Eindverantwoordelijk: drs. xxx

Projectnummer: 18-209

In opdracht van: Gemeente Heumen

Foto's omslag: Schuur 3 en 8 in Overasselt (xxx); inzet: steenuil op schuur 3 (xxx)

Wijze van citeren: xxx., 2018. Quick scan beschermde natuur sloop van acht schuren in Overasselt. Toetsing Wet natuurbescherming, onderdeel soortenbescherming. Natuurbalans - Limes Divergens BV, Nijmegen.

Niets uit dit rapport mag worden veeleenvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van gemeente Heumen en Natuurbalans - Limes Divergens BV noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Gegevens die afkomstig zijn uit de NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna) mogen niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Natuurbalans - Limes Divergens BV is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Natuurbalans - Limes Divergens BV. Gemeente Heumen vrijwaart Natuurbalans - Limes Divergens BV voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Natuurbalans - Limes Divergens BV is lid van het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging.

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Natuurbalans - Limes Divergens BV is gecertificeerd door EBN Certification en voldoet aan de eisen gesteld in de norm ISO 9001:2015.

INHOUD

1	INLEIDING.....	5
2	BESCHRIJVING VOorgenomen IngREEP	7
2.1	Ingreeplocatie en onderzoeksgebied	7
2.2	Werkzaamheden en toekomstig gebruik	10
3	ONDERZOEKSMETHODE.....	11
3.1	Bronnenonderzoek.....	11
3.2	Veldonderzoek	11
3.3	Opzet quick scan	11
4	TOETSING WET NATUURBESCHERMING: ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING.....	13
4.1	Vaatplanten en mossen	13
4.2	Vleermuizen	13
4.3	Grondgebonden zoogdieren	14
4.4	Broedvogels.....	14
4.5	Reptielen	18
4.6	Amfibieën.....	19
4.7	Vissen	19
4.8	Ongewervelden.....	20
4.9	Samenvatting nader te onderzoeken schuren	20
5	CONCLUSIES	21
5.1	Consequenties natuurwetgeving	21
5.2	Mitigerende maatregelen	21
5.3	Samenvatting	21
6	BRONNEN	22

1 INLEIDING

Aanleiding

De gemeente Heumen heeft het voornemen om een 8-tal schuren/bouwvallen te slopen en asbest te saneren op twee locaties aan de Kruisbergsestraat (ten westen van huisnummer 22) en de Zilverbergweg (ten oosten van huisnummer 48) in Overasselt.

Realisatie van deze ingreep kan leiden tot overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming (Wnb), die onder andere de bescherming regelt van dier- en plantensoorten en Natura 2000-gebieden. Overtreding van verbodsbepalingen uit de Wnb vereist mogelijk een ontheffing en/of vergunning.

Ten behoeve van de uitvoerbaarheid en vergunbaarheid van de voorgenomen ingreep dient een actueel en volledig beeld te bestaan van het voorkomen van beschermde soorten en habitattypen op de ingreeplocatie of binnen de invloedsfeer ervan. Aan de hand daarvan dient de voorgenomen ingreep getoetst te worden aan de bepalingen in de Wnb.

Opdrachtformulering

Op verzoek van de gemeente Heumen heeft Natuurbalans - Limes Divergens BV een quick scan uitgevoerd waarbij de voorgenomen ingreep is getoetst aan de Wnb.

De quick scan bestaat uit een eenmalig bezoek aan de ingreeplocatie, waarbij op basis van uitvoerige kennis over ecologie en verspreiding van flora en fauna een inschatting is gemaakt van de potenties van de ingreeplocatie voor beschermde natuurwaarden. Aan de hand van deze inschatting zijn mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden in beeld gebracht en zijn maatregelen aangegeven om eventuele schade te mitigeren of te compenseren. Tenslotte is aangegeven of nader veldonderzoek noodzakelijk is.

Doelstelling

De quick scan heeft als doel de impact van de voorgenomen ingreep op beschermde soorten en gebieden vast te stellen, om zo te kunnen bepalen welke mitigerende en/of compenserende maatregelen getroffen dienen te worden en of een ontheffing of vergunning noodzakelijk is. Het onderzoek geeft antwoord op de volgende vragen:

Traject Wet natuurbescherming: onderdeel soortenbescherming

1. Komen op de ingreeplocatie beschermde soorten voor of kunnen deze hier worden verwacht?
2. Wordt vervolgonderzoek noodzakelijk geacht?
3. Wat zijn eventuele negatieve effecten van de voorgenomen ingreep op deze beschermde soorten?
4. Op welke wijze kunnen eventuele negatieve effecten voorkomen of beperkt worden?
5. Is er een kans op overtreding van verbodsbepalingen uit artikel 3.1 (soorten Vogelrichtlijn), 3.5 (soorten Habitatrichtlijn) of 3.10 (andere soorten)?
6. Is een ontheffing van de Wnb nodig?

In het kader van voorliggend project is de provincie Gelderland het bevoegde gezag ten aanzien van de Wnb.

Leeswijzer

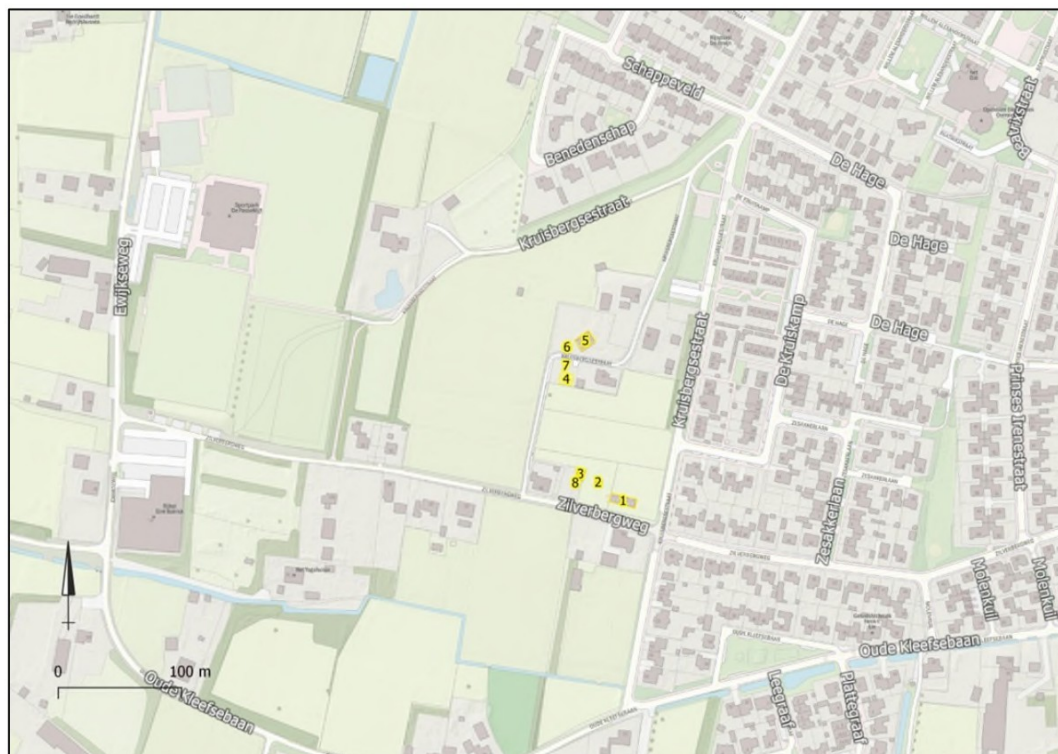
Hoofdstuk 2 beschrijft ligging en begrenzing van de ingreeplocatie en gaat in op de voorgenomen ingreep. In hoofdstuk 3 volgen opzet en uitvoering van het voorliggende onderzoek. In hoofdstuk 4 wordt de voorgenomen ingreep getoetst aan de Wnb, onderdeel beschermde soorten. In hoofdstuk 5 worden de belangrijkste conclusies op een rij gezet.

2 BESCHRIJVING VOORGENOMEN INGREEP

2.1 INGREEPLOCATIE EN ONDERZOEKSGBIED

Het ingreepgebied bestaat uit acht vervallen schuren bij boerderijen aan de westkant van het dorp Overasselt in de gemeente Heumen (zie figuur 1).

Figuur 1. Ligging en nummering van de acht schuren in Overasselt.

De topografische ligging van de ingreeplocatie, tevens onderzoeksgebied, is weergegeven in figuur 1. In figuur 2 is een luchtfoto van de ingreeplocatie weergegeven. De figuren 3 tot en met 9 geven een impressie van de onderzoekslocatie door middel van foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek voor de quick scan.

Schuur 1 (figuur 3)

Grote schuur. Muur: bakstenen, enkelsteens, geen spouw. Dak: golfplaten, geen dakbeschot. Gebruik: opslag van materialen.

Schuur 2 (figuur 4)

Klein schuurtje, overwoekerd door bramen. Muur: bakstenen, enkelsteens, geen spouw. Dak: golfplaten, klein deel dakbeschot van isolatieplaten. Gebruik: leeg, ongebruikt.

Schuur 3 (figuur 5)

Stevige schuur. Muur: bakstenen, spouw. Dak: golfplaten, dakbeschot van piepschuimplaten en een afgetimmerd, afgesloten zoldertje. Gebruik: opslag van hooibalen, bakstenen en takken.

Schuur 4 (figuur 6)

Open kapschuur. Muur: metalen damwanden. Dak: golfplaten, geen dakbeschot. Gebruik: als stalling van landbouwvoertuigen.

Schuur 5 (figuur 7)

Grote schuur, op instorten, bouwhekken eromheen. Muur: bakstenen, spouw. Dak: dakpannen, dakbeschot van multiplex. Gebruik: geen gebruik.

Schuur 6 (figuur 8)

Voormalige schuur, thans alleen nog wat slooppuin aanwezig.

Schuur 7 (figuur 9)

Aardappelkeldertje. Muur: bakstenen, geen spouw. Dak: bakstenen gewelf, afgedekt met dakleer. Gebruik: geen gebruik.

Schuur 8 (figuur 10)

Klein schuurtje naast schuur 3. Muur: bakstenen, spouw. Dak: dakpannen, dakbeschot. Gebruik: opslag van materialen.

Figuur 2. Luchtfoto van de acht schuren in Overasselt.

Figuur 3. Schuur 1.

Figuur 4. Schuur 2, interieur.

Figuur 5. Schuur 3.

Figuur 6. Schuur 4.

Figuur 7. Schuur 5.

Figuur 8. Schuur 6, gesloopt.

Figuur 9. Schuur 7.

Figuur 10. Schuur 8.

2.2 WERKZAAMHEDEN EN TOEKOMSTIG GEBRUIK

De schuren zullen worden gesloopt.

Onderhavige quick scan gaat alleen over de sloop van de schuren, het is niet bekend of er nieuwbouw plaatsvindt op de graslanden.

3 ONDERZOEKSMETHODE

3.1 BRONNENONDERZOEK

Voor het onderzoek zijn archiefgegevens verzameld van beschermde planten en dieren in de omgeving van de ingreeplocatie. In de eerste plaats is hiervoor de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Deze databank bevat waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren in Nederland. De NDFF-aanvraag is gedaan op 16-11-2018 en bevat alle waarnemingen van beschermde soorten over de afgelopen 10 jaar.

3.2 VELDONDERZOEK

Op 7-11-2018 is de ingreeplocatie bezocht door xxx, ecooloog bij Natuurbalans - Limes Divergens. Het doel van dat veldbezoek was tweeledig:

1. Er is een inschatting gemaakt van de potenties van de locatie voor beschermde soorten. Deze inschatting is gemaakt op basis van een beoordeling van aanwezige biotopen en habitats op de ingreeplocatie, in combinatie met uitvoerige kennis over ecologie en landelijke verspreiding van beschermde soorten.
2. Er is specifiek gezocht naar aanwezigheid van in Nederland beschermde planten- en diersoorten.

Het veldonderzoek dat is uitgevoerd ten behoeve van de quick scan was beperkt van opzet. Mocht aanvullend onderzoek nodig zijn, dan is dat in de aanbevelingen opgenomen.

3.3 OPZET QUICK SCAN

Toetsing aan de Wet natuurbescherming: onderdeel soortenbescherming

Door middel van een effectanalyse wordt onderzocht of de voorgenomen ingreep leidt tot negatieve effecten op beschermde soorten. Daarbij wordt in de Wnb onderscheid gemaakt in drie beschermingsregimes:

- 1) Soorten Vogelrichtlijn (§ 3.1 Wnb): alle van nature in Nederland in het wild levende vogels.
- 2) Soorten Habitatrichtlijn (§ 3.2 Wnb): alle soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn, bijlage I en II van het Verdrag van Bern en bijlage II van het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn.
- 3) Andere soorten (§ 3.3 Wnb): alle soorten die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden met uitzondering van vrijstellingen.

Indien uit de effectanalyse blijkt dat er een kans is op overtreding van verbodsbepalingen uit de Wnb zijn vervolgstappen nodig:

- a) Treffen van maatregelen om negatieve effecten te voorkomen.
- b) Werken volgens een goedgekeurde gedragscode.
- c) Aanvragen van een ontheffing van de Wnb.

---

a. Treffen van maatregelen

Door het treffen van maatregelen kunnen negatieve effecten op beschermde soorten worden voorkomen, verminderd of hersteld. Daarbij kan het gaan om mitigerende maatregelen (voorkomen of verminderen van effecten of herstel op de locatie van handeling) of om compenserende maatregelen (herstel of verbetering op een andere locatie).

b. Werken volgens goedgekeurde gedragscode

Handelingen in het kader van ruimtelijke ontwikkeling of inrichting leiden niet tot overtreding van verbodsbepalingen uit artikel 3.1, 3.5 en 3.10 indien deze handelingen aantoonbaar worden uitgevoerd conform een goedgekeurde gedragscode. In dat geval is geen ontheffing nodig.

c. Ontheffing Wnb ten aanzien van beschermde soorten

Kan overtreding van verbodsbepalingen - ondanks voorgaande stappen - niet geheel worden voorkomen en geldt er geen vrijstelling, dan is ontheffing van de verbodsbepalingen nodig. Een ontheffing kan uitsluitend worden verleend onder de volgende voorwaarden:

1. Er is geen andere bevredigende oplossing.
2. Er is sprake van een wettelijk belang.
3. Er is geen verslechtering/afbreuk van de staat van instandhouding van beschermde soorten.

Het aanvragen van een ontheffing voor soorten kan op twee manieren: 1) een afzonderlijke ontheffing aanvragen bij de provincie Gelderland of 2) als onderdeel van de omgevingsvergunning bij de gemeente.

4 TOETSING WET NATUURBESCHERMING: ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING

4.1 VAATPLANTEN EN MOSSEN

Aanwezigheid op de ingreeplocatie

Er zijn in de NDFF geen waarnemingen opgenomen van beschermde soorten planten of mossen uit het onderzoeksgebied. Tijdens het veldbezoek voor de quick scan zijn geen beschermde planten of mossen aangetroffen. Gebleken is dat de groeiomstandigheden ter plaatse niet geschikt zijn voor beschermde soorten, voornamelijk vanwege de te hoge voedselrijkdom en het ontbreken van pioniers- en akkermilieus. Op de ingreeplocatie zijn geen beschermde plantensoorten te verwachten.

Negatieve effecten van de ingreep

Met het ontbreken van beschermde planten- en mossensoorten zijn negatieve effecten op deze soortgroepen als gevolg van de voorgenomen ingreep uitgesloten. Het voorkómen van negatieve effecten is dan ook niet aan de orde.

Toetsing aan de Wet natuurbescherming

Verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van vaatplanten en mossen worden niet overtreden. Een ontheffing van de Wnb voor vaatplanten en mossen is daarmee niet aan de orde. Vervolgonderzoek is niet nodig.

4.2 VLEERMUIZEN

Aanwezigheid op de ingreeplocatie

Er zijn in de NDFF geen waarnemingen opgenomen van vleermuizen op de onderzoekslocatie. Diverse schuren zijn geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen, onder andere door de aanwezigheid van spouwmuren, pannendaken met dakbeschot en een zolder. Mogelijk hebben de panden een functie als zomer-, winter-, kraam- en/of paarverblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuissoorten als gewone dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis. Het onderzoeksgebied biedt geen mogelijkheden voor essentiële foerageergebieden en essentiële vliegroutes.

Negatieve effecten van de ingreep

Het is niet bekend of de schuren een functie hebben als verblijfplaats voor vleermuizen. Door nader onderzoek kan hierover zekerheid worden verkregen. Dan kan ook worden beoordeeld of de geplande ingreep leidt tot negatieve effecten op vleermuizen.

Voorkómen van negatieve effecten

Afhankelijk van het nadere onderzoek kan bepaald worden of mitigatie ten aanzien van verblijfplaatsen van vleermuizen is vereist.

Toetsing aan de Wet natuurbescherming

Het uitvoeren van de werkzaamheden kan leiden tot aantasting van de functionaliteit van voortplantings- of rustplaatsen van vleermuizen. Dit kan een overtreding van de

---

verbodsbepalingen van de Wnb (Wnb art. 3.5, lid 4) betekenen, waarvoor een ontheffing benodigd is. Door middel van nader onderzoek moet bepaald worden of dit daadwerkelijk aan de orde is of niet.

4.3 GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN

Aanwezigheid op de ingreeplocatie

Uit de NDFF zijn geen waarnemingen bekend van beschermde soorten grondgebonden zoogdieren in de schuren, zoals steenmarters. Enkele schuren op de onderzoekslocatie bieden geschikte verblijfsmogelijkheden voor steenmarters. Tijdens het veldbezoek van de quick scan zijn geen individuen, sporen of verblijfplaatsen van steenmarters aangetroffen. De schuren zijn inpandig geïnspecteerd. Sporen van steenmarters, zoals keutels en prooiresten, zijn vrij eenvoudig te vinden. Het ontbreken ervan duidt erop dat er in de schuren geen verblijfplaatsen van steenmarters aanwezig zijn.

In de graslanden waarop de schuren staan, zijn wissels en snuitputjes van dassen aangetroffen. De graslanden hebben een functie als foerageergebied voor dassen. Er zijn geen verblijfplaatsen van dassen aangetroffen. Naast schuur 5 is wel een oude dassenpijp aanwezig, deze vertoont echter geen tekenen van recent gebruik en was overwoekerd door bramen.

Negatieve effecten van de ingreep

De schuren hebben geen functie voor beschermde soorten grondgebonden zoogdieren als steenmarter en das. Door het ontbreken van beschermde grondgebonden zoogdieren zijn negatieve effecten op deze soortgroepen als gevolg van de voorgenomen ingreep uitgesloten. Het voorkómen van negatieve effecten is dan ook niet aan de orde.

Toetsing aan de Wet natuurbescherming

Verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van deze soortgroep worden niet overtreden. Een ontheffing van de Wnb voor deze soortgroep is daarmee niet aan de orde. Vervolgonderzoek is niet nodig.

4.4 BROEDVOGELS

Wettelijke status

Bij uitvoering van de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van vogels, dat globaal loopt van maart tot en met juli. Tijdens het broedseizoen vallen namelijk bewoonde nesten onder de reikwijdte van artikel 3.1 van de Wnb en zijn daardoor beschermd.

Een nest is de plek die vogels vervaardigen om de eieren uit te broeden en de jongen te verzorgen. Voor een verdere aanscherping van het begrip 'nest' wordt onderscheid gemaakt tussen broedseizoen en niet-broedseizoen.

Nesten jaarrond beschermd

Van een aantal vogels is het nest jaarrond beschermd, dus ook buiten het broedseizoen. Zo vallen de nesten van roofvogels, uilen (met uitzondering van bosuil), gierzwaluw, grote gele kwikstaart, huismus, ooievaar en roek het hele jaar onder de definitie van 'voortplantingsplaats

of rustplaats' in art. 3.1 van de Wnb¹. Deze nesten zijn, voor zover niet permanent verlaten, jaarrond beschermd.

Nesten beschermd tijdens broedseizoen

Nesten van de overige vogelsoorten vallen buiten het broedseizoen niet onder de definitie van 'nesten, rustplaatsen of voortplantingsplaatsen' zoals benoemd in artikel 3.1 van de Wnb. Ze worden namelijk het daaropvolgende broedseizoen niet weer in gebruik genomen en zijn buiten het broedseizoen niet van belang voor de instandhouding van de soort.

Aanwezigheid op de ingreeplocatie

Steenuil

In de NDFF zijn waarnemingen opgenomen van steenuilen bij de schuren 2, 3 en 5. Tijdens de quick scan van 7-11-2018 was een steenuil aanwezig in schuur 3. Er werden geen braakballen of andere sporen van steenuilen gevonden in de schuren. Volgens de bewoners van de naastgelegen woning hebben in 2018 in schuur 3 zowel een paartje steenuilen als een paartje kerkuilen met succes gebroed.

Kerkuil

In de NDFF is een waarneming opgenomen van een kerkuil bij schuur 3. Tijdens de quick scan van 7-11-2018 werden zeer veel verse braakballen van kerkuilen aangetroffen in schuur 3. In schuur 1 werd een zeer oude braakbal van een kerkuil gevonden. In de andere schuren werden geen braakballen of andere sporen van kerkuilen gevonden.

Figuur 11. Steenuil in schuur 3 op 7-11-2018.

Figuur 12. Braakballen en uitwerpselen van kerkuilen in schuur 3 op 7-11-2018.

Huismus

In de NDFF zijn geen waarnemingen opgenomen van huismussen bij de schuren, behalve een waarneming uit november 2006 van een huismus in de directe omgeving van de schuren. Tijdens de quick scan op 7 november 2018 zijn bij de schuren geen huismussen of nesten van huismussen waargenomen. Diverse schuren zijn wel geschikt als nestlocatie voor huismussen.

¹ De voormalige lijst van soorten met een jaarrond beschermd nest blijft vooralsnog onveranderd, met uitzondering van provincie Limburg, die een andere lijst heeft opgenomen in haar beleidsregels.

Gierzwaluw

In de NDFF zijn geen waarnemingen opgenomen van gierzwaluwen bij de schuren. De schuren zijn ook niet geschikt als nestlocatie voor gierzwaluwen. Ze zijn laag, hebben veelal een golfplaten dak zonder dakbeschot en liggen open in het agrarische buitengebied.

Overige soorten broedvogels met jaarrond beschermde nesten

Van overige soorten broedvogels met jaarrond beschermde nesten, zoals roek, buizerd of ransuil, zijn geen waarnemingen in de NDFF bekend bij de schuren. Deze soorten worden hier ook niet verwacht, er is in het ingreepgebied geen geschikt broedbiotoop voorhanden. Tijdens de quick scan zijn geen nesten aangetroffen van roofvogels, kraaiachtigen of uilen.

Broedvogelsoorten met niet-jaarrond beschermde nesten

In de schuren en het struweel op de ingreeplocatie kunnen vogelsoorten broeden waarvan het nest niet jaarrond beschermd is, zoals merels, winterkoninkjes en heggenmussen.

Negatieve effecten van de voorgenomen ingreep

Steenuil en kerkuil

Op basis van de waarnemingen en informatie van omwonenden mag uitgegaan worden van een broedpaar steenuilen en een broedpaar kerkuilen in schuur 3. In schuur 5 werden geen sporen van uilen waargenomen, maar het is niet geheel uitgesloten dat hier steenuilen nestelen. De overige schuren zijn niet geschikt als nestlocatie voor uilen. Geadviseerd wordt nader onderzoek te verrichten naar eventuele broedgevallen van steenuilen in schuur 5.

De sloop van schuur 3 betekent de vernietiging van de jaarrond beschermde nesten van een paartje steenuilen en een paartje kerkuilen. Dit houdt een overtreding van de Wnb in, waarvoor een ontheffing benodigd is en mitigerende maatregelen getroffen dienen te worden. De directe omgeving van de schuren behoort voor beide uilensoorten tot het functionele leefgebied van de dieren, te weten essentieel foerageergebied. Onderhavige quick scan gaat alleen over de sloop van de schuren, het is niet bekend of er nieuwbouw plaatsvindt op de graslanden. Het foerageergebied blijft dus vooralsnog behouden en beschikbaar.

Huismus

Indien uit nader onderzoek zou blijken dat er in de te slopen schuren huismussen nestelen, dan zou de sloop het vernietigen van jaarrond beschermde nesten inhouden. Voor de ingreep is dan een ontheffing van de Wnb benodigd, plus het treffen van mitigerende maatregelen.

Broedvogelsoorten met niet-jaarrond beschermde nesten

Indien de sloopwerkzaamheden worden uitgevoerd buiten het broedseizoen, treden geen negatieve effecten op op algemene broedvogels waarvan het nest niet jaarrond beschermd is.

Voorkómen van negatieve effecten

Broedvogelsoorten met niet-jaarrond beschermde nesten

Om negatieve effecten ten aanzien van broedvogels te voorkomen, dienen de werkzaamheden uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen van aanwezige broedvogels. Dat loopt globaal

van maart t/m juli, maar in het kader van de Wnb wordt geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

Als het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen te werken kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om de ingreeplocatie voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt te maken voor vogels om er te broeden. Dat kan door binnen de begrenzing van het werkterrein bomen en struiken te rooien en overige vegetaties kort te houden. Dergelijke maatregelen dienen uitsluitend voor het voorkómen van vestiging, niet voor het bestrijden van al aanwezige broedgevallen. Op deze wijze wordt voorkomen dat broedvogels gaan broeden op het werkterrein, waarna werkzaamheden ook in het broedseizoen kunnen plaatsvinden.

Steenuil

Voor de steenuil kunnen als vervanging van schuur 3 enkele steenuil-nestkasten worden opgehangen in de directe omgeving. De te treffen mitigerende maatregelen dienen bij voorkeur in overeenstemming te zijn met het Kennisdocument Steenuil (BIJ12, 2017b):

- Voor elke verblijfplaats die aangetast of verwijderd wordt minimaal twee nieuwe verblijfplaatsen aanbieden. Dit in de vorm van bijvoorbeeld steenuilkasten, steenuiltorens en toegangen in gebouwen (bijvoorbeeld schuurtjes) tussen dakbedekking en isolatielaag. Op langere termijn pas effectief zijn: bomen gaan beheren als knotbomen of het aanplanten van fruitbomen en notenbomen.
- Voor de vervangende verblijfplaatsen is het van belang dat:
  - Vervangende verblijfplaatsen binnen het bestaande territorium in de directe omgeving en zo mogelijk op hetzelfde erf als de oorspronkelijke verblijfplaats worden geplaatst, en buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden staan.
  - Vervangende verblijfplaatsen buiten een bestaand territorium in een gebied worden geplaatst waar nu geen steenuilen een territorium hebben en op een locatie liggen die door steenuilen vanuit bewoonde territoria te bereiken is. In dit geval worden per beoogd nieuw territorium (erf), voor elk territorium dat verloren gaat bij voorkeur minimaal drie vervangende verblijfplaatsen waar succesvol gebroed kan worden gerealiseerd.
  - Deze op een geschikte wijze en plek worden opgehangen. In de omgeving van de nieuwe nestplaats is het van belang dat er voldoende dekking en voldoende voedsel zijn.
  - Deze bij voorkeur minimaal drie maanden voor de start van de werkzaamheden, en bij voorkeur al in de periode september tot december, aanwezig zijn, om de vogels te laten wennen aan de nieuwe voorzieningen.
  - De aangeboden vervangende nestgelegenheid voldoende veiligheid biedt tegen predatoren.
  - De aangeboden vervangende nestgelegenheid van voldoende duurzaam materiaal is.
  - Het beheer van de nieuwe voorzieningen duurzaam geregeld is.

Kerkuil

Voor de kerkuil kunnen als vervanging van schuur 3 enkele kerkuil-nestkasten worden opgehangen in de directe omgeving. De te treffen mitigerende maatregelen dienen bij voorkeur in overeenstemming te zijn met het Kennisdocument Kerkuil (BIJ12, 2017a):

- Voor elke verblijfplaats die wordt aangetast of verwijderd worden minimaal twee, maar bij voorkeur meer nieuwe verblijfplaatsen aangeboden. Dit in de vorm van bijvoorbeeld kerkuilkasten of toegangen in gebouwen (bijvoorbeeld schuren).

- Voor de vervangende verblijfplaatsen is het van belang dat:
  - ze bij voorkeur in de directe omgeving (in de regel binnen 500 meter van de oorspronkelijke verblijfplaats, in het oorspronkelijke territorium) worden geplaatst, en buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden staan.
  - Ze op een voor de kerkuil geschikte wijze en plek worden opgehangen. Er kan een toegang tot het gebouw (schuur) waarin deze geplaatst wordt, worden gemaakt door bij (het ontwerp van) nieuwbouw een gat in de zolder te maken. Bij restauratie is het van belang de verblijfplaats bereikbaar te houden. Bij nieuwbouw kan een toegang tot het gebouw mogelijk worden gemaakt door in het ontwerp een rond gat in de zolder op te nemen. Bij een verbouwing van een boerderij kan de oude broedplaats ongemoeid gelaten worden, of een nestkast geplaatst worden.
  - Ze bij voorkeur minimaal drie maanden voor de start van de werkzaamheden, en bij voorkeur al in de periode september tot december, aanwezig zijn, om de vogels te laten wennen aan de nieuwe voorzieningen. Als de nieuwe verblijfplaats in dezelfde schuur wordt geplaatst als de verblijfplaats die aangetast wordt, dan is geen wienperiode nodig als de vervangende verblijfplaats vóór het broedseizoen aanwezig is.
  - De aangeboden vervangende nestgelegenheid voldoende veiligheid biedt tegen predatoren.
  - De aangeboden vervangende nestgelegenheid van voldoende duurzaam materiaal is
  - Het bevoegd gezag kan aanvullende eisen stellen aan het duurzaam bestendigen van beheer en onderhoud van de nieuwe voorzieningen.
- Nieuwe roestplaatsen moeten bij voorkeur op een andere plek worden gerealiseerd dan de nieuwe nesten. Ze kunnen de vorm hebben van een houten balk in een gebouw waardoor een rustige, donkere plek wordt gerealiseerd. Mogelijk dat deze plekken al aanwezig zijn, maar dat een gebouw voor kerkuilen toegankelijk gemaakt moet worden zodat ze die plekken kunnen bereiken.
- Het aantonen van de effectiviteit van de genomen maatregelen middels monitoring kan aan de orde zijn om een goed beeld van het effect op de populatie te kunnen krijgen en de gunstige staat van instandhouding te kunnen toetsen.

Huismus

Indien uit nader onderzoek zou blijken dat er in de te slopen schuren huismussen nestelen, dan is het treffen van mitigerende maatregelen aan de orde.

Toetsing aan de Wet natuurbescherming

Voor de sloop van de schuren is een ontheffing van de Wet natuurbescherming benodigd vanwege de aanwezigheid van een broedpaar steenuilen en een broedpaar kerkuilen. Tevens is vervolgonderzoek nodig in het broedseizoen 2019.

4.5 REPTIELEN

Aanwezigheid op de ingreeplocatie

Er zijn, van de afgelopen 10 jaar, geen waarnemingen van beschermde reptielensoorten bekend uit het ingreepgebied of de directe omgeving. Beschermde reptielensoorten worden ook niet verwacht op de ingreeplocatie. Gedurende het veldbezoek is gebleken dat de ter plaatse heersende omstandigheden niet geschikt zijn om als leefgebied voor reptielen te fungeren. Geschikte biotopen, zoals heide, heischrale graslanden of goed ontwikkelde bosranden, zijn niet aanwezig. Tijdens het veldbezoek zijn geen reptielen waargenomen.

Negatieve effecten van de ingreep

Door het ontbreken van beschermde reptielensoorten zijn negatieve effecten op deze soortgroep als gevolg van de voorgenomen ingreep uitgesloten. Het voorkómen van negatieve effecten is dan ook niet aan de orde.

Toetsing aan de Wet natuurbescherming

Verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van reptielen worden niet overtreden. Een ontheffing van de Wnb voor reptielen is daarmee niet aan de orde. Vervolgonderzoek is niet nodig.

4.6 AMFIBIEËN

Aanwezigheid op de ingreeplocatie

Er zijn, van de afgelopen 10 jaar, geen waarnemingen van streng beschermde amfibieënsoorten bekend van de onderzoekslocatie. Op de ingreeplocatie zijn geen oppervlaktewateren aanwezig. Ook is er nauwelijks geschikt landhabitat voor amfibieën aanwezig. Tijdens het veldbezoek zijn geen streng beschermde amfibieën waargenomen. Streng beschermde amfibiesoorten komen niet voor op de onderzoekslocatie.

Negatieve effecten van de ingreep

Door het ontbreken van beschermde amfibieënsoorten zijn negatieve effecten op deze soortgroep als gevolg van de voorgenomen ingreep uitgesloten. Het voorkómen van negatieve effecten is dan ook niet aan de orde.

Toetsing aan de Wet natuurbescherming

Verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van amfibieën worden niet overtreden. Een ontheffing van de Wnb voor amfibieën is daarmee niet aan de orde. Vervolgonderzoek is niet nodig.

4.7 VISSEN

Aanwezigheid op de ingreeplocatie

Op de onderzoekslocatie zijn geen oppervlaktewateren aanwezig. De aanwezigheid van vissen is uitgesloten.

Negatieve effecten van de ingreep

Door het ontbreken van vissen zijn negatieve effecten op deze soortgroep als gevolg van de voorgenomen ingreep uitgesloten. Het voorkómen van negatieve effecten is dan ook niet aan de orde.

Toetsing aan de Wet natuurbescherming

Verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van vissen worden niet overtreden. Een ontheffing van de Wnb voor vissen is daarmee niet aan de orde. Vervolgonderzoek is niet nodig.

4.8 ONGEWERVELDEN

Aanwezigheid op de ingreeplocatie

Van beschermde dagvlinders, libellen of overige ongewervelden zijn geen populaties bekend op de ingreeplocatie en deze worden er ook niet verwacht. Reden daarvoor is dat de habitatkwaliteit ter plaatse van de ingreeplocatie van marginale kwaliteit is, waardoor de locatie geen essentieel onderdeel uitmaakt van het leefgebied van beschermde ongewervelden. De gunstige staat van instandhouding van beschermde ongewervelden komt niet in gevaar.

Negatieve effecten van de ingreep

Door het ontbreken van beschermde ongewervelden zijn negatieve effecten op deze soortgroep als gevolg van de voorgenomen ingreep uitgesloten. Het voorkómen van negatieve effecten is dan ook niet aan de orde.

Toetsing aan de Wet natuurbescherming

Verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van ongewervelden worden niet overtreden. Een ontheffing van de Wnb voor ongewervelden is daarmee niet aan de orde. Vervolgonderzoek is niet nodig.

4.9 SAMENVATTING NADER TE ONDERZOEKEN SCHUREN

In tabel 1 is weergegeven van welke schuren momenteel onvoldoende gegevens bekend zijn. Hier is nader onderzoek in 2019 aan de orde.

Tabel 1. Nader te onderzoeken schuren.

Schuurnummer	vleermuizen	steenuil	huismus
1			
2	X		
3	X		X
4			
5	X	X	X
6			
7			
8	X		X

5 CONCLUSIES

5.1 CONSEQUENTIES NATUURWETGEVING

- Schuur 3 is een nestlocatie van een paartje steenuilen en een paartje kerkuilen.
- Het verspreidingsbeeld van beschermde soorten op de ingreeplocatie en binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep is niet voldoende actueel en volledig om (negatieve) effecten van de ingreep volledig te kunnen beoordelen. Vervolgonderzoek is nodig naar de mogelijke aanwezigheid van steenuilen, huismussen en vleermuizen. Vervolgonderzoek naar deze soorten is nodig, zodat (negatieve) effecten van de ingreep kunnen worden beoordeeld en eventuele mitigerende maatregelen kunnen worden aangegeven.
- Het verspreidingsbeeld van overige streng beschermde soorten op de ingreeplocaties en binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ingrepen is voldoende actueel en volledig om (negatieve) effecten van de ingreep te kunnen beoordelen. Vervolgonderzoek is voor die soorten niet nodig.
- Verder dient gedurende het broedseizoen rekening gehouden te worden met broedende vogels.
- Overtreding van verbodsbepalingen uit van de Wnb als gevolg van de voorgenomen ingreep is niet op voorhand uit te sluiten. Voor uitvoering van de plannen is een ontheffing nodig voor overtreding van art. 3.1 (vogels) en wellicht 3.5 (vleermuizen).

5.2 MITIGERENDE MAATREGELEN

- Ten aanzien van steenuil en kerkuil kunnen al in de winter 2018-2019 mitigerende maatregelen getroffen worden, te weten het ophangen van nestkasten als vervanging voor sloop van schuur 3.

5.3 SAMENVATTING

In onderstaande tabel is een samenvatting gegeven van de resultaten van de quick scan. De kleuren geven aan of specifiek aandacht besteed moet worden aan de aanwezige natuurwaarden.

GROEN	geen problemen: de werkzaamheden kunnen zonder meer worden uitgevoerd.
ORANJE	attentie: de werkzaamheden zijn gebonden aan een periode of wijze van uitvoer.
ROOD	nader onderzoek nodig en/of mitigerende maatregelen.
PAARS	ontheffing: voor uitvoering van de werkzaamheden is een ontheffing Wnb nodig.

NATUURWAARDEN	NEGATIEVE EFFECTEN ALS GEVOLG VAN DE INGREEP	NADER ONDERZOEK NODIG?	ONTHEFFING NODIG?
WNB: SOORTENBESCHERMING			
Vleermuizen	Wellicht	Ja	Wellicht
Vogels	Ja	Ja (steenuil, huismus)	Ja
Overige beschermde soorten	Nee	Nee	Nee

---

6 BRONNEN

- BIJ12, 2017a. Kennisdocument Kerkuil, Tyto alba. Versie 1.0, juli 2017. BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017b. Kennisdocument Steenuil, Athene noctua. Versie 1.0, juli 2017. BIJ12, Utrecht.
- Nationale Databank Flora en Fauna, gegevensaanvraag 16-11-2018.